

Latvijas Pašvaldību savienībā
(1. lpp.)

LPS padomnieka komentārs
(5. lpp.)

LPS iesaiste likumdošanā
(10. lpp.)

Šonedēļ un turpmāk (4. lpp.)

LPS medijos (10. lpp.)

Noderīga informācija (14. lpp.)

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBĀ

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Aizvadītajā nedēļā joprojām aktuāli bija jautājumi par jaunajām pašvaldībām un to darbu pēc administratīvi teritoriālās reformas stāšanās spēkā, kā arī par vakcinācijas pret Covid-19 tempa palielināšanu un ierobežojumu mīkstināšanu.

Pašvaldībās pēc 1. jūlija ir izveidojušās koalīcijas, tomēr vietām jau izskan bažas par to stabilitāti. Arī aktivitāte tajās atšķiras: vienas sasauc vienu sēdi pēc otras, bet citās viss norit mierīgā tempā.

Saistībā ar Covid-19 pandēmijas ierobežošanu un vakcinācijas tempa kāpināšanu Nacionālais veselības dienests 12. jūlijā sāk jaunu nacionāla mēroga reklāmas kampaņu, kurā būtiska loma būs arī pašvaldībām.

Šajā izdevumā lasiet arī LPS vecākā padomnieka Māra Pūķa interviju laikraksta "Diena" pielikumam "SestDiena" par administratīvi teritoriālo reformu.

Tiešsaistes seminārā pārrunā pašvaldību iespējas iesaistīties Tīmekļvietņu vienotajā platformā

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) sadarbībā ar Valsts kanceleju 8. jūlijā rīkoja tiešsaistes seminā-

ru pašvaldībām par iespējām pievienoties Tīmekļvietņu vienotajai platformai.

Tās mērķis ir radīt vienotu, centralizētu valsts pārvaldes iestāžu tīmekļvietņu pārvaldības platformu, uzlabojot datu pieejamību un elektronisko

pakalpojumu satura pieejamību, kā arī veidot pieejamus un iedzīvotājiem lietošanai draudzīgus elektroniskos pakalpojumus. Tāpat arī uzlabosies darījumu drošība uzņēmējdarbības elektroniskajā

vidē, publiskā informācija tiks padarīta viegli pieejama, tiks samazināts administratīvais slogs un uzlabotas iedzīvotāju e-prasmes.

Patlaban Tīmekļvietņu vienotajai platformai ir pievienojušās atsevišķas pašvaldības, piemēram, Rīgas un Ogres novada pašvaldība.

Semināra ierakstu var skatīties LPS vietnē, sadaļā ["Tiešraides, videoarhīvs – Videoarhīvs"](#), kā arī YouTube kanālā [šeit](#).

Guntars Krasovskis,
LPS padomnieks informācijas tehnoloģiju jautājumos

Pasniegti apbalvojumi sievietēm profesionālēm būvniecībā, arhitektūrā un dizainā

Jau piekto gadu pēc kārtas Latvijā norisinās forums-konkurss "Sieviete arhitektūrā, būvniecībā, dizainā", kura mērķis ir popularizēt sabiedriski aktīvas sievietes, izcilas profesionāles, kas sniegušas īpašu ieguldījumu arhitektūrā, dizainā un būvniecībā savā valstī vai ārpus tās un piedalījušās pilsētu, ēku vai dizaina realizēšanā, veicināšanā vai pasūtīšanā.

"Mūsdienās sievietes ar savu spēku, enerģiju, iedvesmu un darbiem padara pasauli skaistu. Gudras, mērķtiecīgas sievietes ir ne tikai zinātnē, bet arī tādās šķietami vīrišķīgās nozarēs kā būvniecība, arhitektūra, dizains. Ar izcilu veikumu arhitektūrā, dizainā un būvniecībā sievietes var lepoties ne tikai citur pasaulē, bet arī Latvijā, un tādu mums ir ne mazums. To pierāda arī šis konkurss, kas notiek nu jau piekto gadu pēc kārtas. Arī mēs, Latvijas Pašvaldību savienība, lepojamies ar šo izcilo sieviešu panākumiem, jo aiz katras no viņām ir savs novads, sava pilsēta un ar saviem darbiem arhitektes, dizaineres un būvnieces padara mūsu novadus vēl skaistākus, ģimenēm draudzīgākus," apbalvošanas ceremonijā uzsvēra LPS ģenerālsektretāre **Mudīte Priede**.

Foruma-konkursa "Sieviete arhitektūrā, būvniecībā, dizainā 2020" laureātes:

Gada sieviete arhitektūrā 2020 – arhitekte Anna Vasiljeva, RDĪD Arhitektūras nodaļas projektu vadītāja, "ALTA GRUPA" Valdes locekle

Gada sieviete būvniecībā 2020 – Elīna Liepiņa, "Skonto Plan Ltd" projektu vadītāja

Gada sieviete dizainā 2020 – Anda Ozoliņa, interjera dizainere

Gada sieviete arhitektūras veicinātāja 2020 – Inga Kokina, PIKC Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas "Saules skola" direktore

Gada sieviete arhitektūras veicinātāja 2020 – Ilze Paklone, RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultātes docente, arhitektūras zinātņu doktore, urbaniste, kuratore un arhitektūras apskatniece

Gada sieviete būvniecības veicinātāja 2020 – Daina Bruža, firmas “L4” projektu vadītāja, būvuzraudze

Gada sieviete dizaina veicinātāja 2020 – Inga Auziņa, Liepājas Mākslas un mūzikas skolas direktore

Par nozīmīgiem sasniegumiem tika godinātas: **arhitektūras jomā** – Inga Piņķe, Dace Lukševica, **arhitektūras veicināšanas jomā** – Antra Viļuma, **dizaina jomā** – Barbara Bula un Zane Ūpe, **dizaina veicināšanas jomā** – Barbara Freiberga un Agrita

Krieviņa-Siliņa, **būvniecības jomā** – Ilze Vāvere un Inīta Vikse, **būvniecības veicināšanas jomā** – Kristīne Garde un Jeļena Krēsle.

Par ieguldījumu nozarē forumā tika godinātas: **arhitektes** Laura Krastiņa, Inese Rudzāte, Kristīne Riba, **dizaina jomā** Guna Akone, Ieva Dumbrovskā, Dace Vulfa, **būvniecības jomā** Dace Skulte, Ieva Silava, **būvniecības veicināšanas jomā** Dace Plotniece, Elīna Kiščenko, Laura Jenča, Solvita Vilčinska, Tatjana Dubina.

Sāksies plaša mēroga informatīvā kampaņa vakcinācijai pret Covid-19

Lai mudinātu iedzīvotājus aktīvāk vakcinēties pret Covid-19 un tādējādi veicinātu kolektīvās imunitātes veidošanos, Nacionālais veselības dienests 12. jūlijā sāks jaunu nacionāla mēroga reklāmas kampaņu, kurā iesaistīsies arī pašvaldības.

Kampaņā plānots izvietot vides reklāmas Rīgā, Daugavpilī, Jelgavā, Rēzeknē, Valmierā, Cēsīs,

Liepājā, Siguldā, Tukumā un Ventspilī. Plakāti tiks izvietoti pašvaldību publiskajās telpās, uz afišu stabiem, ziņojumu dēļiem, kā arī daudzdzīvokļu mājās un Latvijas Pasta reģionālajās filiālēs. Kampaņas īstenošanā liela loma ir arī pašvaldībām, aicinām ikvienu pašvaldību būt atsaucīgai un iesaistīties tās popularizēšanā.

Ella Pētermane,
padomniece komunikācijas jautājumos,
Komunikācijas nodaļas vadītāja

LPS priekšsēdis sveic lielos nodokļu maksātājus Latgales reģionā

Valsts ieņēmumu dienests 7. jūlijā sveica 15 godprātīgākos uzņēmumus – lielākos nodokļu maksātājus valstī. Katrā no pieciem Latvijas reģioniem

VID apbalvojis vienu lielo uzņēmumu, vienu vidējo un vienu mazo uzņēmumu.

Latgales reģiona uzņēmumus sveica LPS priekšsēdis **Gints Kaminskis**. Priekšsēža uzrunu godprātīgākajiem Latgales uzņēmumiem var noskatīties [ŠEIT](#).

ŠONEDĒĻ UN TURPMĀK

Tiešsaistes tikšanās par nacionāla mēroga vakcinācijas kampaņu pret Covid-19

LPS sadarbībā ar Nacionālā veselības dienesta Vakcinācijas projekta nodaļu 13. jūlijā plkst. 10 rīko tikšanos ar pašvaldību pārstāvjiem, lai pārrunātu jauno nacionāla mēroga komunikācijas kampaņu, kurā mudinās iedzīvotājus aktīvāk vakcinēties pret Covid-19.

Kampaņa sākusies 12. jūlijā, un tajā izvietos vides reklāmas Rīgā, Daugavpilī, Jelgavā, Rēzeknē, Val-

mierā, Cēsīs, Liepājā, Siguldā, Tukumā un Ventspilī. Plakāti tiks izvietoti pašvaldību publiskajās telpās, uz afišu stabiem, ziņojumu dēļiem, kā arī daudzdzīvokļu mājās un Latvijas Pasta reģionālajās filiālēs.

Tiks pārrunāti šādi jautājumi:

1. Jaunā nacionāla mēroga reklāmas kampaņa: prezentācija un priekšlikumi sadarbībai.
2. Pašvaldību iesaiste komunikācijā – novadu informācijas kanālu aktivizācija: vakcinācijas komandas priekšlikumi, iespējamie risinājumi.

KNAB tiešsaistes konference par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā

LPS sadarbībā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju (KNAB) 14. jūlijā plkst. 14–16 aicina piedalīties tiešsaistes konferencē par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā.

1. jūlijā darbu ir sākušas jaunās pašvaldības, un darbu sākuši arī deputāti, kuri līdz šim pašvaldības domē nav strādājuši. Tāpēc aktuāls ir jautājums, kas jāievēro un no kādām darbībām pašvaldību deputātiem jāizvairās, lai nenokļūtu KNAB redzeslokā saistībā ar potenciālu interešu konfliktu.

KNAB sagatavojis materiālu, kurā apkopotas paš-

valdību deputātiem saistošās prasības, kas noteiktas likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" un likumā "Par pašvaldībām".

Materiālam ir informatīvs raksturs, un aicinām pašvaldību deputātus jautājumu un neskaidrību gadījumā sazināties ar KNAB.

KNAB informatīvais materiāls pieejams [ŠEIT](#).

Seminārs būs skatāms [ŠEIT](#).

Semināra videoieraksts būs pieejams LPS vietnes www.lps.lv sadaļā "Tiešraides, videoarhīvs – Videoarhīvs" jeb [ŠEIT](#).

Vineta Reitere,
LPS padomniece juridiskajos jautājumos

Tiešsaistes sanāksme par bāriņtiesu informācijas sistēmu

2021. gada 28. jūlijā plkst. 10–12 *Microsoft Teams* platformā notiks tiešsaistes sanāksme par bāriņtiesu informācijas sistēmu.

"ZZ dats" sadarbībā ar pašvaldību pārstāvjiem, kā arī konsultējoties ar Iekšlietu ministrijas Infor-

mācijas centru, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju un Labklājības ministriju, ir uzsācis priekšdarbus, lai no 2022. gada 1. janvāra bāriņtiesām būtu iespējams strādāt bāriņtiesu informācijas sistēmā, kas veidota pēc Rīgas bāriņtiesas informācijas sistēmas (BARIS) parauga.

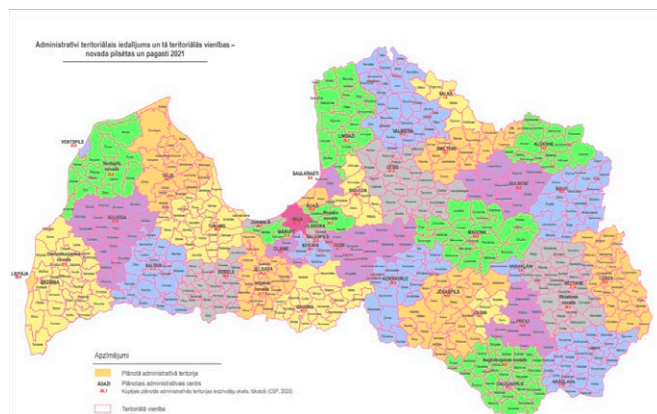
Lai nodrošinātu, ka informācija par plānoto bāriņtiesu pāreju no darba Nepilngadīgo personu

atbalsta informācijas sistēmā uz darbu bāriņtiesu informācijas sistēmā savlaicīgi un pienācīgā kārtā sasniegtu visas pašvaldības un bāriņtiesas, Labklājības ministrija, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija un "ZZ dat" organizēs pašvaldību un bāriņtiesu pārstāvju tiešsaistes sanāksmi, kurā

"ZZ dat" pēc iespējas plašākam lokam varētu izklāstīt darbus, kādus plānots un nepieciešams veikt (un ar ko jārēķinās), lai bāriņtiesām būtu iespējams sākt strādāt bāriņtiesu informācijas sistēmā no 2022. gada 1. janvāra.

LPS PADOMNIEKA KOMENTĀRS

LPS vecākais padomnieks Māris Pūķis intervijā laikraksta "Diena" žurnālam "SestDiena" dalās pārdomās par administratīvi teritoriālo reformu, ieguvumiem un kļūdām, kā arī pašvaldību turpmāko attīstību pēc reformas

Ar ko šīs pašvaldību vēlēšanas atšķiras no iepriekšējām, ja atskaita to, ka tās ir vēlēšanas svaigā gaisā, ja kaut kur pie iecirkņiem veidosies rindas?

Galvenā atšķirība ir tā, ka šoreiz vēlētāji nevar izvirzīt kandidātus no vēlētāju sagatavotiem sarakstiem. Tātad tas, kas vēl bija iespējams apmēram trešajā daļā pašvaldību (un visos gadījumos, kur tas bija iespējams, mēri nebija no Rīgas politiskajām partijām), šoreiz nebija iespējams. Bet to daļēji kompensē vietējo un reģionālo partiju piedalīšanās, līdz ar to tik liela tā atšķirība nebūs. Tomēr zināmā mērā demokrātijas kritums tas ir.

Kāpēc šādas izmaiņas tika ieviestas?

Tāpēc, ka Saeimā pārstāvētās politiskās partijas

bija ļoti švaki pārstāvētas pašvaldībās. Tas patiesībā arī bija galvenais administratīvi teritoriālās reformas iemesls. Tie stāsti, ka kāds rūpējas par ekonomiku, neatbilst patiesībai, to ir ļoti viegli pārbaudīt: nav nekādu pasākumu, lai uzlabotu dzīvi novados. Politiskais mērķis ir uzvarēt vēlēšanas, panākt politisko pārdali starp Saeimā dominējošajām partijām un līdz šim pašvaldībās pārstāvētajiem politiskajiem spēkiem.

Iepriekšējie soļi šajā virzienā bija kvotas ieviešana: vēlētāju apvienības vairs nevar piedalīties vēlēšanās tādos novados, kuros ir vairāk nekā 5000 iedzīvotāju. Tātad lielajās pašvaldībās vēlēšanās var startēt tikai partijas, tādu pašvaldību bija divas trešdaļas. Ieviesa arī vēlētāju kvotas, līdzīgi kā Saeimā, lai politisko spektru padarītu pēc iespējas viendabīgāku.

Tā ir attieksmes maiņa, konsolidācijas mēģinājumi, atteikšanās no mazajām, vietējām interesēm. Tas ataino kursu uz koncentrāciju un centralizāciju. Emigrācija lielā mērā tiek atzīta par labu. Šī reforma varētu būt vēl viens solis tajā virzienā, lai cilvēki atkal brauc prom no Latvijas.

Emigrācija, kas nepiedalās pašvaldību vēlēšanās?

Nē, emigrācija tādā nozīmē, ka tiek veidotas nomales. Pret nomales efektu nekādu pasākumu pagaidām nav.

Kas ir nomales efekts?

Paskaidrošu ar vienkāršu piemēru: ir Krāslavas un Dagdas novads. Abos ir pašvaldības, un Dagdas iedzīvotāji zina, ka viņu samaksātie nodokļi, visticamāk, tiks izmantoti Dagdā. Plus vēl gan Dagdā, gan Krāslava, kas abas ieņēmumu ziņā uz vienu

cilvēku reitingā atrodas aiz 110. vietas, kaut ko saņem no izlīdzināšanas fonda. Tātad pašlaik Dagdas novada iedzīvotāji zina, ka tā nauda, kas nonāk Dagdā, tiks izmantota novadā. Pēc reformas lielajā novadā būs vairāk vēlētajū no Krāslavas, un tas nozīmē, ka notiks pārdale: kopīgo interešu dēļ nauda pāries uz Krāslavu, bet Dagdā tās būs mazāk. Tas savukārt izraisīs arī to, ka infrastruktūra vairāk attīstīsies jaunajā novada centrā, bet vecajā centrā infrastruktūrā būs trūkumi. Nu, ne jau vienmēr tas tā būs, jo pašvaldība rēķinās ar visu teritoriju, bet kopumā tas ir nomales efekts. Jo lielāks novads, jo izteiktākas nomales.

Tātad nomales kļūs vēl nomaļākas un nabadzīgākas?

Jā. Ar to varētu cīnīties, ja būtu kāda īpaša programma. Par to runājam kopš reformas pirmās dienas: ja taisa šādu reformu, ir vajadzīgi pasākumi, lai cilvēkiem būtu iemesls turpināt dzīvi nomalēs. Tādi pasākumi varētu būt, piemēram, pašvaldību ceļu programma. Taču tā ceļu programma, kas ir saistīta ar reformu, nevienu centu neizmantoto pašvaldību ceļiem un ielām, visa nauda iet valsts ceļiem. Valsts ceļi daļēji kaut ko risina, bet tie nerisina to problēmu, kuru izraisa šī reforma, – naudas dalīšanas principa un politikas pieņemšanas principa pārveidošanu.

Vai tas nozīmē, ka nomaļu attīstība tiek atzīta par neperspektīvu?

Zināmā mērā tā ir padošanās, jo līdz šim ar attīstību īsti neveicās. Reformas gaita ir šāda: 90. gadu sākumā bija cerība, ka mums būs apmēram 550 centru – pilsētu un pagastu –, kas attīstīsies, un virzījās uz to, lai katrā no šiem centriem dzīve turpinātos un attīstītos. Tad konstatēja, ka tas lāgā neiet, un uztaisīja pieckāršu samazinājumu, palika 119 centru. Bet izrādās, ka arī 119 centru neprotam attīstīt. Nu tad saīsinām sarakstu līdz 42 centriem... Katru reizi tā ir zināma atkāpšanās un signāls tās teritorijas iedzīvotājiem, bet vēl trakāks signāls uzņēmējiem: nav nekāda noslēpuma, ka bankas nekreditē neperspektīvas teritorijas. Attiecībā uz tādu teritoriju, kurā centra nav, būs ļoti grūti pierādīt, ka jums var dot kredītu. Ja kredītu nevar dabūt, jums nav viena no avotiem uzņēmējdarbības attīstīšanai. Ja jūsu teritorijā nelabo ceļus, tad arī uzņēmējs tur neieguldīs. Tā ir stratēģiska ilgtermiņa pārbīde, ka teritorija ap jaunajiem centriem kļūst tukšāka.

Kāda izskatīsies Latvija kādu laiku pēc reformas?

Jautājums ir arī iekšējs, jaunajās teritorijās ir iespējams izšķirties arī par policentrisku attīstību, bet pagaidām tas īpaši netiek stāstīts. Lielākā daļa domā, ka labums nāks no koncentrācijas. Piemēram, var sadalīt savu pakalpojumu sistēmu tā, ka arī iepriekšējos centros kaut kas paliek. Tas nav kā braukšana no Tallinas uz Tartu, kad igauņi gribēja Tartu uztaisīt ministriju, bet izrādījās, ka tāda braukāšana nav nemaz tik izdevīga; viena novada ietvaros uz sanāksmi var arī aizbraukt, nav tik traki. Tad administrāciju varētu joprojām izvietot homogēni pa teritoriju. Var gūt labumu no tā, ka kādus uzņēmumus veido ārpus centra. Bet tas ir nākotnes jautājums. Vispirms ir jāiegūst vara, jāsanāk kopā, jāskatās, kā sanāks, un tad jau pašvaldību vadītāji plānos.

No jūsu teiktā izriet, ka koncentrācijas tikai novadu centros varētu arī nebūt.

Varētu, bet pagaidām mums šajā ziņā nav veicies. Mēs neizveidojam reģionus, un reģionālā attīstība nenotiek. Jo, atsakoties no tā, ka reģionos ir politiski atbildīgi cilvēki, mēs nevaram uz reģioniem dabūt naudu. Ja arī dabūjam naudu, nevaram dabūt attīstību, jo nauda jāizmanto ar prātu. Nav kas pārstāv reģionu intereses, līdz ar to, ja mums partijas ir tikai Rīgā, tad arī attīstās tikai Rīga un Rīgas apkārtnē. Latvija pašlaik ekonomiskā ziņā ir vismonocentriskākā valsts Eiropas Savienībā. Tas nozīmē, ka politiskā un administratīvā struktūra ļoti ietekmē attīstību. Pagaidām, ar mūsu pašreizējo kultūru un izpratni, tuvākajos gados mūs gaida koncentrācija jaunajos novadu centros.

Vai reforma tika veikta ekonomisku iemeslu dēļ un politiskā dimensija tai tikai pieslēdzās klāt?

Nē, otrādi – reforma tika veikta politisko dimensiju dēļ. Redzam, ka pašlaik notiek zināma pārbīde centrā. Vai tā notiks līdz galam, mēs nezinām, bet tas par trim jaunajiem politiskajiem spēkiem un vecajiem politiskajiem spēkiem nebija gluži joks, tā bija pārbīde uzstādījumos. Jaunie politiskie spēki caur šo reformu mēģina nostiprināties.

Ko tad jaunie politiskie spēki ar reformu ir griezuši sev par labu?

Šo vēlēšanu rezultāts būs ļoti svarīgs divos aspektos. Ja uzvarēs tās partijas, kas ir, teiksim tā,

koalīcijā, tad pašvaldībām būs labvēlīgāki apstākļi un, iespējams, lielāka daļa no kopīgā valsts un pašvaldību budžeta tiks dota pašvaldībām...

Tātad jābalso par koalīcijas partijām?

(Smejas.) No šī viedokļa – jā.

Kas notiks, ja vēlēšanās uzvarēs citi?

Tad varētu turpināties tā politika, ko iezīmēja Kariņa valdība, – pret pašvaldībām. Pēdējie budžeti bija antipašvaldību budžeti, kad izņēma daļu no iedzīvotāju ienākuma nodokļa. Tiesa, to iesāka jau iepriekšējā valdība, bet tas joprojām tiek plānots. Arī nākamie plāni par nodokļu progresivitāti ļoti skars pašvaldības, pastiprinot nevienlīdzību to starpā, mainot pašvaldību izlīdzināšanas principus. Ļoti intensīvi ir jāglābj tās pašvaldības, kurām samazinās ieņēmumi, bet tās ir visas tās pašvaldības, kuras atpaliiek vidējās algas ziņā. Tās nonāk ārkārtīgi kritiskā situācijā nodokļu politikas maiņas dēļ.

Galvenais jautājums ir Saeimas vēlēšanas, nevis pašvaldību vēlēšanas, šis ir ievads. Tā kā pie reformas taisīšanas galvenie bija *Attīstībai/Par!*, vai viņi tagad var cerēt uz labiem rezultātiem?

Redziet, reforma patiesībā tieši skar tikai mazāko daļu iedzīvotāju. Ja paskatāmies tās teritorijas, kuras pēc reformas nav mainījušās, redzam, ka tajās dzīvo lielākā daļa iedzīvotāju. Piemēram, Rīgu, Daugavpili reforma neskar. Tātad kārtējo reizi potenciālie zaudētāji no reformas ir tie, kurus pievieno. Piemēram, Kandava. Viņi zaudē skaidri un gaiši. Viņi bija reformas pionieri, pirmie brīvprātīgi uztaisīja lielu novadu, viņi bija paraugs visai Latvijai un tagad ir pie sasistas siles, jo viņus tagad paņem un vienkārši pievieno. Viņi ir zaudētāji, bet viņi kopā ar citiem, kurus pievieno, veido kādus 12 procentus iedzīvotāju. Līdz ar to tik liels tas efekts nav, tam ir cits raksturs: tās vietas, kurās pašlaik nedzīvo daudz cilvēku, negūst plusus. Tas gan būtu labojams ar saprātīgu centrālās valdības politiku, bet pagaidām tāda nav manāma. Teiksim tā, valdības prioritātes ir citas.

Kādas tās ir?

Tā jau vairs nav runa par pašvaldībām, bet par to, kurp mēs virzām Latviju. Mums ir diezgan bīstama tā "zaļā politika". Nevis tāpēc, ka zaļā politika

būtu slikta (diez vai atradīsim kādu, kurš teiks, ka nevajag tīru vidi), bet visi šie pasākumi ir bīstami citādā ziņā: ieguvēji ir ārpus Latvijas, nacionālā ekonomika no tā neiegūst. Pagriez virzību, lai iegūtu cilvēki, kas šeit strādā un kam šeit ir īpašumi, lai tie arī vinnētu no kopīgās politikas, – to valdība nespēj atrisināt.

Vai to vispār ir iespējams atrisināt, neizstājoties no Eiropas Savienības, kur klimata apturēšanas mānija tikai pieaug, un Latvija vides ministra vadībā vēl mēģina skriet ratiem pa priekšu?

Latvija skrien ratiem pa priekšu, bet neskatās, ko dara citi. Viens piemērs: otrā līmeņa pensiju fondi. Absolūti neizdevīgi Latvijai. Mūsu pensionāri no tā nekad neko derīgu neiegūs, tikai to, ka viņiem būs mazākas pensijas. Mēs šajos fondos septiņu gadu laikā pārskaitām apmēram tikpat, cik kohēzijas politika mums dod no ES fondiem. Mūsu valdības dažādos laikos ir ļoti labi zinājušas, ka tas nav izdevīgi. Bet ir valstis, kuras uzdrošinās un nedara tā, kā dara Eiropa. Tāda ir Ungārija, ir Polija, kur, starp citu, ir tieši tāda pati pirmā līmeņa pensiju sistēma kā Latvijā, un tāda ir Igaunija, viņi ir veikuši pensiju reformu un atteikušies no obligāta otrā līmeņa. Bet mēs, kaut arī mūsu ministri ļoti labi zina, ka tas nav lietderīgi iedzīvotājiem, joprojām virzām šo lietu pretējā virzienā tikai tādēļ, lai Briselē labāk par mums domātu. Šī ir tā vispārīgā pozīcija: mēs esam ļoti glēvi savu nacionālo interešu aizstāvēšanā.

Kur slēpjas šā glēvuma ģenēze?

Politiķi jau nav tik brīvi, ka varētu darīt visu, ko viņi zina un kas viņiem sanāk. Ir koalīcija, mums politiskais spektrs ir tāds, kāds ir: ja viens runās pretī Eiropai, nevar zināt, ko citi koalīcijas partneri teiks. Tas nav tik vienkārši, bet skaidrības, kā Latvijai attīstīties, arī pašlaik nav. Ir neuzticība nacionālajam attīstības plānam, plānu raksta, bet ES naudas plāno citādi. Šeit ir konflikts starp sadarbības un sociālajiem partneriem un pašreizējo valdību, tiek rakstītas sūdzības Briselei un tamlīdzīgi... Protams, valdībai visvairāk rūp kovīdkrīze – kā protam, tā darām. Žēl tikai, ka valdība nesadarbojās ar pašvaldībām vairāk no paša sākuma, katru soli nācās izkarot.

Vai var teikt, ka šī administratīvi teritoriālā reforma ir atgriešanās pie padomju laika rajoniem, atskaitot Pierīgu?

Reformas galvenie jautājumi šodien ir neskaidri. Piemēram, jautājums par iedzīvotāju padomēm. Ja tām paplašinātu pilnvaras, tad mēs atgrieztos pie sistēmas, kad 42 administratīvajās teritorijās, tai skaitā bijušajos rajonos, būtu otrs līmenis: pilsēta un pagasts. Pilsētām un pagastiem pagaidām atgriež tikai vēlēšanu tiesības, bet neatgriež naudu un kādus īpašumus; bet to visu vēl var izdarīt, attīstot šo ideju, var izveidot maziņas pašvaldības, kurām būtu maza kompetence atšķirībā no lielās kompetences, bet kaut kāda nauda un kaut kāda atbildība par pašām tuvākajām lietām varētu pāriet uz tām. Tas būtībā ir franču modelis, tur neviens netaisās likvidēt mazās municipalitātes, bet tām ir maz funkciju. Jaunā Pašvaldību likumprojekta otrajā lasījumā kaut ko no šādiem priekšlikumiem skatīs, bet otrais lasījums, visticamāk, būs atkarīgs no pašvaldību vēlēšanu rezultātiem. Joprojām nav iesniegts arī likumprojekts par administratīvo reģionu izveidi. Šie divi lēmumi būs, kad saskaitīs balsis. Ja paši uzvarēs vēlēšanās, tad gudros, kā labāk attīstīt pašvaldības. Ja ne, tad piebremzēs.

Vai pašvaldību skaita samazināšana veicinās pašvaldību attīstību?

To būs ļoti grūti pārbaudīt. Tāpat kā pēc iepriekšējās reformas. Tad aizbrauca 200 tūkstošu.

Bet vai viņi aizbrauca tāpēc, ka bija pasaules ekonomiskā krīze, vai tāpēc, ka bija reforma?

Nav īsti skaidrs. It kā jau iemesls varētu būt krīze, tā bija acīmredzama.

Bet bija arī iepriekšējā reforma, kas nesekmēja nomaļu attīstību. Mums nav piemēra, ka lielās pašvaldības necenstos un nedarītu. Piemēram, Kuldīga, Rēzekne, Gulbene centās un darīja, un droši vien cilvēkiem palika prātā daudz kas labs. Tajā pašā laikā jautājums par nomalēm bija ļoti uzskatāms arī šajos gadījumos. Ja jūs apbraukātu Kuldīgas novadu pa perimetru, redzētu, ka tur diemžēl migrācija notiek vēl straujāk nekā centrā.

Tas nenozīmē, ka nav labu ideju. Katra ievēlētā struktūra cenšas strādāt maksimāli labi tajos apstākļos, kādos tā ir nolikta. Ir zināma loģika, kas izriet no vēlēšanu likuma, no teritorijas izmēra, no tās struktūras, kādā veidā izveidojas deputātu padome un pārstāvniecība, un reālajiem politiķiem ir jāseko šai loģikai. Te nav runa par to, ka kāds slikti

darītu, runa ir par to, ka pieņemtie strukturālie lēmumi ietekmē rezultātu.

Vai arī pašvaldībai ir vienalga, cik tā populāra?

Tas atkarīgs no tā, kā attīstīsies attieksme pret iedzīvotājiem. No vienas puses, pirmais Satversmes tiesas lēmums par reformu bija iedzīvotājiem ļoti negatīvs, jo pārliecinošs 98% balsojums Ikšķilē netika ņemts vērā. Otrs lēmums ir cerīgs, jo 83% balsojums Varakļānos tika ņemts vērā. Tas nozīmē, ka zināmā mērā Satversmes tiesā notikusi evolūcija, kas ietekmēs arī likumdevēju. Nākamais solis pēc šīs reformas ir iecerēts (ja likumu pieņems tādu, kāds tas tagad ir) līdzdalības demokrātijas lomas pastiprināšanā. Pastiprināsies iedzīvotāju līdzdalība. Tas automātiski nenozīmē, ka tas ir labi, jo pastiprināsies arī nestabilitāte. Tajā pašā laikā tas būs citādi, un rezultāts atkarīgs no daudzu apstākļu sakrišanas. Ir pilnīgi iespējams, ka lielāka iedzīvotāju līdzdalība var arī uzlabot kvalitāti.

Vai arī neuzlabot – kā parlamenta vēlēšanās vienī uztraucas par mazu vēlētāju aktivitāti, bet otri saka: paldies Dievam, ka tik maz, jo citādi arī visi trakie sanāktu vēlēt. Jautājums ir, vai tajā padomē, ko iecerēts izveidot, sanāks trakie vai arī pārstāvniecība no jau organizētās pilsoniskās sabiedrības, kura tajā teritorijā ir. Ja tur sanāk nejauši cilvēki, tie parasti ir kādi traki aktīvistu, un tas nemaz nav tik labi. Bet, ja būs labi izveidojies dialogs uz vietas (tas uzlabojas visu laiku) un viedokļus saprātīgi līdzsvaros, iznāks augstākas kvalitātes pašvaldība. Diskusija par to acīmredzot būs Saeimā uz rudens pusi.

Vai pašvaldībās nav līderu deficīta, un vai Saeimas vēlēšanas šos līderus neaiznes prom no pašvaldībām?

No vienas puses, tas būtu labi un loģiski, ka tie, kas nodarbojas ar politiku, izietu visus līmeņus. Te pat nav tik svarīgi, lai pašvaldības darba pieredze būtu Saeimas deputātam, bet ministriem gan tas nāktu par labu. Pieredze liecina, ka cilvēki, kas prot vadīt pašvaldību, mēdz būt labi ministri.

Jauniem cilvēkiem bieži vien izvīrīties ir vieglāk jaunos politiskos spēkos. Tas visumā būtu vērtējams pozitīvi: izpratne viņiem pieaug mazliet vēlāk, bet viņi spēj ienest jaunas idejas, mainīties līdzī laikam.

Man tāds pamatskolas līmeņa jautājums: kāpēc cilvēki tiecas pašvaldību varā? Kas viņus velk – iespēja pašapliecināties, nauda vai vēl kas cits?

Uz šo jautājumu ir vidējā atbilde – tā saucamā publiskās izvēles teorija. Tā ir izveidojusies tikai XX gadsimta otrajā pusē un pieņem primitīvu skaidrojumu: cilvēki iet politikā un ierēdniecībā zināmā mērā savtīgu interešu dēļ. Bet tās savtīgās intereses ir saistītas ar darbu – tam cilvēkam ir jāuzvar nākamās vēlēšanas, it sevišķi, ja viņš pārstāv kādu spēku. Viņam varbūt patīk vara vai šis darbs. Tas patiesībā ir ļoti radošs, grūts un ļoti riskants: gandrīz katru dienu ir risks, ka viņam nāksies pārkāpt likumu. To ir tik daudz, ka neviens visus likumus nevar izlasīt. Pašlaik likumu kopā ar Ministru kabineta noteikumiem ir pāri par pieciem tūkstošiem, cilvēka mūžs var būt par īsu, lai visus izlasītu. Tajā pašā laikā formāli viņš atbild par jebkuru pārkāpumu, un naudas viņam ir trīsreiz mazāk, nekā nepieciešams visu obligāto nosacījumu izpildīšanai. Šādos apstākļos viņam ir jāstrādā. Tur principā variantu nav, viņam nākas strādāt sabiedrības interesēs.

Tā tad deputāts riskē ar cerību, ka arī likuma uzraugi neizlasa visus likumus?

Nē, viņi lasa. Eksistē vairāki tiesību principi, kas ļauj šos jautājumus atrisināt. Pamatā tas ir proporcionalitātes princips – ka ne tikai jāievēro likuma burts, bet arī jāsamēro darbības saistība ar sabiedrībai nozīmīgiem rezultātiem. Valsts pārvalde pamazām pie tā pāriet aizvien vairāk. Teiksim, jautājumā par to, vai Dundagas pašvaldība tika atlaista labi vai slikti, pozitīvi bija tas, ka vismaz trešā daļa teksta ir veltīta šī jautājuma skatīšanai no proporcionalitātes principa viedokļa. Ja likumu ir pārāk daudz, tad pašiem jāatbild par to, kā tie tiek interpretēti.

Runājot par novadu apvienošanu, vai visas apvienošanas ir jēdzīgas? Piemēram, Babītes un Mārupes novada apvienošana – vai tas ir labi?

Domāju, ka slikti. Pašlaik šo teritoriju spēks ir tieši tajā, ka tās nav republikas pilsētas. Tās ir ārpus Rī-

gas, un izrādās, ka tur ir vieglāk nekā Rīgā piesaisīt darbaspēku, veidot dzīvojamo fondu un attīstīt uzņēmējdarbību. Abu šo novadu apvienošanā neloģisks ir tiešās satiksmes trūkums, pāri purviem neviens ceļu netaisīs. Abas ir augošas pašvaldības, uzņēmējdarbības infrastruktūra veidojas ļoti strauji. Abas pašvaldības bija pret apvienošanu, bet ministrijai tas bija principa jautājums. Droši vien izšķirīgais bija tas, ka lielākā teritorijā politikajām partijām būs vieglāk konkurēt savā starpā.

Cik ilgi noturēsies šī reforma? Vai drīz nebūs jātaisa atkal jauna?

Droši vien ne. No iepriekšējās reformas līdz šai pagāja 12 gadu, kā Pašvaldību savienība bija prasījusi. Cits jautājums, ka ar Varakļāniem paspēja, bet būs jau jātaisa arī nākamie lēmumi. Satversmes tiesa pati sevi ir iedzinusi stūrī – vienā gadījumā ir atbalstījusi iedzīvotājus, otrā nav atbalstījusi. Izskatās, ka šajā reformā daudz labāk nekā iepriekšējā būs ar informāciju. Iepriekšējās reformas viens no lielākajiem noziegumiem...

Noziegumiem?

Vainīgo nevarēs atrast, bet noziegums ir tāds, ka līdz ar reformu likvidēja teritoriālo statistiku. Tas nozīmē, ka nebija iespējams paskatīties, kādi ir sociāli ekonomiskie rezultāti pagastos pēc reformas. Statistikas pārvalde pakļāvās spiedienam, ka naudas tam nav un nebūs, un pārtrauca vākt datus. Līdz ar to 2013. gadā iepriekšējās reformas rezultāti tika iegūti "pēc sajūtām" – apjautāja politiķus, cilvēkus... Nekādu skaitļu, nekādu rādītāju! Šoreiz ir cita situācija, jo Eiropā ir nākusi modē eksperimentālā statistika un Statistikas pārvalde to ir ieviesusi par ES naudu. Tas dos iespēju runāt par reformas rezultātiem daudz sakarīgāk, redzēt, vai algas un cilvēku skaits ir audzis vai samazinājies, vai skola vēl ir, kur palikuši skolu beidzēji, un tamlīdzīgi. Tiesa, balsojot par likumu, valdībai izdevās izvairīties no atskaites par rezultātiem reizi gadā, tā būs reizi četros gados.

Egils Zirnis,
"Diena"

LPS MEDIJOS

- 5. jūlijā **LSM**: "Jaunajās pašvaldību domēs darbu turpina vairums līdzšinējo mēru. Arī turpmākajos gados galvenie politiskie spēki un mēri vietvarās būs no Zaļo un Zemnieku savienību veidojošajām organizācijām un Latvijas Reģionu apvienības."
- 7. jūlijā **Zemgales Ziņas, LETA**: "Kaminskis: prognozē, cik stabila būs jaunievēlētā Dobeles novada dome un kas to ietekmē."
- 7. jūlijā **ReTV**: "Grūtības veikt maksājumus pašvaldībās, kuras mainījušas statusu. Noslēdzoties administratīvi teritoriālajai reformai, iedzīvotājiem radušās grūtības ar rēķinu samaksu par komunālajiem pakalpojumiem, jo virknei pašvaldību ir mainījies juridiskais statuss. LPS padomniece komunikācijas jautājumos Ella Pētermane medijam skaidro, ka atsevišķas bankas ir apņēmušās naudu par samaksātiem komunālajiem maksājumiem pārskaitīt uz jauno pašvaldības kontu, lai gan ir norādīts iepriekšējās pašvaldības konts. Vienlaikus pašvaldības ir aicinātas aktīvi skaidrot iedzīvotājiem pārmaiņas."
- 7. jūlijā **LETA**: "Pašvaldības jautājumā par vakcinēšanos pret *Covid-19* lielākoties ir par brīvprātības principa ievērošanu." LPS priekšsēdis Gints Kaminskis skaidro, ka pašvaldības jautājumā par vakcinēšanos pret *Covid-19* lielākoties iestājas par brīvprātības principa ievērošanu. Šajā jautājumā LPS nav veikusi pašvaldību aptauju, taču vietvaras iestājas par epidemioloģisko drošību gan individuālajā, gan kolektīvajā līmenī.
- 8. jūlijā **LSM**: "LPS priekšsēdis Gints Kaminskis komentē Valsts prezidenta Egila Levita darbību aizvadītajos divos gados, kas ir puse no Valsts prezidenta amata pilnvaru termiņa. G. Kaminskis norāda, ka gaida plašāku Valsts prezidenta interesi par vietvaru darbu, ņemot vērā apvienoto novadu izaicinājumus pēc administratīvi teritoriālās reformas un sabiedrības zemo aktivitāti vēlēšanās."

LPS IESAISTE LIKUMDOŠANĀ

LPS atzinumi valsts likumu un politiku uzlabošanai

Latvijā izveidojusies prakse Ministru kabinetā (dokumentu saskaņošanas un pieņemšanas procedūrās) iesaistīt Latvijas Pašvaldību savienību, kam saskaņā ar likumu "Par pašvaldībām" vienīgajai ir tiesības paust pašvaldību kopīgo viedokli.

Rakstiskie atzinumi sākas ar konstatējumu – vai LPS saskaņo vai nesaskaņo attiecīgo projektu.

Abos gadījumos projektu virzītāji un dokumentu pieņēmēji var izvērtēt priekšlikumus tekstu uzlabošanai.

Oficiālā procedūra sākas ar Valsts sekretāru sanāksmi, kurā izsludina valsts dokumenta projektu. Ja LPS pieprasa projektu atzinuma sniegšanai, tad visas pašvaldības tiek aicinātas paust savu viedokli. Gatavojot viedokli, LPS ņem vērā arī pašvaldību kopīgo stratēģiju un Eiropas vietējo pašvaldību hartā paustos vietējās demokrātijas principus.

LPS sniegtie atzinumi

Aizvadītajā nedēļā LPS sniegusi 11 atzinumus par normatīvo aktu projektiem, un tie visi ir saskaņoti.

Nr.	VSS nosaukums	Nosūtīšanas datums	Izsludināšanas datums	Saskaņojums
1.	VSS-576 – rīkojuma projekts "Par valstij piekrītošās dzīvojamās mājas nodošanu privatizācijai"	05.07.2021.	17.06.2021.	Jā
2.	VSS-567 – rīkojuma projekts "Par valsts nekustamo īpašumu pārdošanu"	05.07.2021.	17.06.2021.	Jā
3.	VSS-568 – rīkojuma projekts "Par valsts nekustamā īpašuma Rīgā pārdošanu"	05.07.2021.	17.06.2021.	Jā
4.	VSS-581 – rīkojuma projekts "Par valsts nekustamā īpašuma Rīgā nodošanu Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā"	05.07.2021.	17.06.2021.	Jā
5.	VSS-571 – rīkojuma projekts "Par nekustamā īpašuma "DET-Ventspils 38a" Sabilē, Talsu novadā, pārdošanu"	05.07.2021.	17.06.2021.	Jā
6.	VSS-539 – par plāna projektu "Cilvēku tirdzniecības novēršanas plāns 2021. – 2023. gadam"	06.07.2021.	03.06.2021.	Jā, ar iebildumiem un priekšlikumiem
7.	VSS-574 – likumprojekts "Grozījums likumā "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību""	07.07.2021.	17.06.2021.	Jā
8.	VSS-573 – likumprojekts "Grozījumi Civillikumā"	07.07.2021.	17.06.2021.	Jā, ar iebildumiem un priekšlikumiem
9.	VSS-592 – noteikumu projekts "Ministru kabineta kārtības rullis"	09.07.2021.	17.06.2021.	Jā, ar iebildumiem un priekšlikumiem
10.	VSS-596 – instrukcijas projekts "Kārtība, kādā attīstības plānošanas dokumenta projekts, tiesību akta projekts vai informatīvais ziņojums, kas satur informāciju dienesta vajadzībām, sagatavojams, saskaņojams ar ministrijām un citām institūcijām, kā arī iesniedzams un izskatāms Ministru kabinetā"	09.07.2021.	17.06.2021,	Jā
11.	VSS-593 – noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 2. decembra noteikumos Nr. 737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi""	12.07.2021.	17.06.2021.	Jā

LPS iepriekšējās nedēļās sniegtie atzinumi pieejami LPS tīmekļvietnē www.lps.lv, sadaļā *Par LPS/ Atzinumi* jeb [šeit](#).

8. jūlija Valsts sekretāru sanāksmē izsludinātie projekti:

VSS-637 [Likumprojekts "Par Ungārijas Aizsardzības ministrijas pievienošanas Saprāšanās me-](#)

[morandam starp Latvijas Republikas Aizsardzības ministriju, Kanādas Nacionālās aizsardzības departamentu, Dānijas Ārlietu ministriju, Igaunijas Republikas Aizsardzības ministriju, Vācijas Federatīvās Republikas Federālo aizsardzības](#)

[ministriju, Itālijas Republikas Aizsardzības ministriju, Lietuvas Republikas Nacionālās aizsardzības ministriju, Nīderlandes Karalistes Aizsardzības ministriju, Polijas Republikas nacionālās aizsardzības ministru, Slovākijas Republikas Aizsardzības ministriju, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes Aizsardzības ministriju un Amerikas Savienoto Valstu Aizsardzības departamentu par Ziemeļatlantijas līguma organizācijas izcilības centra stratēģiskās komunikācijas jautājumos izveidošanu, administrēšanu un darbību un Saprāšanās memorandam starp Latvijas Republikas Aizsardzības ministriju, Kanādas Nacionālās aizsardzības departamentu, Dānijas Ārlietu ministriju, Igaunijas Republikas Aizsardzības ministriju, Vācijas Federatīvās Republikas Federālo aizsardzības ministriju, Itālijas Republikas Aizsardzības ministriju, Lietuvas Republikas Nacionālās aizsardzības ministriju, Nīderlandes Karalistes Aizsardzības ministriju, Polijas Republikas nacionālās aizsardzības ministru, Slovākijas Republikas Aizsardzības ministriju, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes Aizsardzības ministriju un Amerikas Savienoto Valstu Aizsardzības departamentu, kā arī Sabiedroto spēku Augstākās virspavēlniecības Transformācijas komandiera štābu par Ziemeļatlantijas līguma organizācijas izcilības centra stratēģiskās komunikācijas jautājumos funkcionālajām attiecībām”](#)

VSS-654 [Noteikumu projekts “Grozījums Ministru kabineta 2015. gada 7. aprīļa noteikumos Nr. 158 “Ģeotelpiskās informācijas koordinācijas padomes nolikums””](#)

VSS-655 [Informatīvais ziņojums “Par digitālā augstuma modeļa pamatdatu sagatavošanas un atjaunošanas optimālo ciklu un tā finansiālo ietekmi”](#)

VSS-656 [Informatīvais ziņojums “Par papildu resursiem Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūrai, lai nodrošinātu dalību Latvijas Republikas – Lietuvas Republikas valsts robežas redemkārtības darbos”](#)

VSS-638 [Noteikumu projekts “Noteikumi par Oficiālās statistikas programmu 2022.–2024.gadam”](#)

VSS-639 [Likumprojekts “Grozījumi Negodīgas komercprakses aizlieguma likumā”](#)

VSS-640 [Noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumos](#)

[Nr.530 “Dzelzceļa būvnoteikumi””](#)

VSS-641 [Noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2014.gada 16.septembra noteikumos Nr.550 “Hidrotehnisko un meliorācijas būvju būvnoteikumi””](#)

VSS-642 [Noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumos Nr.661 “Ar radiācijas drošību saistīto būvju būvnoteikumi””](#)

VSS-643 [Noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumos Nr.631 “Latvijas Republikas iekšējo jūras ūdeņu, teritoriālās jūras un ekskluzīvās ekonomiskās zonas būvju būvnoteikumi””](#)

VSS-628 [Likumprojekts “Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli””](#)

VSS-629 [Noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2007.gada 31.jūlija noteikumos Nr.525 “Kārtība, kādā atsevišķiem naftas produktiem piemēro samazinātu akcīzes nodokļa likmi vai atbrīvojumu no akcīzes nodokļa””](#)

VSS-630 [Informatīvais ziņojums “Par pievienotās vērtības nodokļa atmaksas kārtības modernizēšanu ceļotājam”](#)

VSS-631 [Rīkojuma projekts “Par nekustamā īpašuma 1/2 domājamās daļas Rīgā nodošanu Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā”](#)

VSS-632 [Rīkojuma projekts “Par valsts nekustamā īpašuma Skolas ielā 2A, Salaspilī, nodošanu Salaspils novada pašvaldības īpašumā”](#)

VSS-645 [Noteikumu projekts “Kuģošanas līdzekļa vajāšanas, apturēšanas, pārbaudes un aizturēšanas kārtība un nosacījumi”](#)

VSS-635 [Noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2019.gada 25.jūnija noteikumos Nr.275 “Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmas noteikumi””](#)

VSS-636 [Noteikumu projekts “Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību”](#)

VSS-627 [Likumprojekts “Arhitektūras likums”](#)

VSS-633 [Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2002.gada 20.augusta noteikumos Nr.372 "Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus""](#)

VSS-634 [Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2015.gada 20.oktobra noteikumos Nr.600 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.3.1.specifiskā atbalsta mērķa "Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā" 9.3.1.2.pasākuma "Infrastrukturā attīstība funkcionēšanas novērtēšanas sistēmas izveidei" īstenošanas noteikumi""](#)

VSS-647 [Rīkojuma projekts "Par nekustamā īpašuma Platones ielā 5, Rīgā, daļas pirkšanu projekta "Eiropas standarta platuma 1435 mm dzelzceļa līnijas izbūve "Rail Baltica" koridorā caur Igauniju, Latviju un Lietuvu" īstenošanai"](#)

VSS-648 [Rīkojuma projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2020.gada 30.oktobra rīkojumā Nr.623 "Par Transporta nelaiemes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja 2021.gada budžeta apstiprināšanu""](#)

VSS-644 [Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2008.gada 1.aprīļa noteikumos Nr.224 "Patentu un patentu pieteikumu noteikumi""](#)

VSS-646 [Likumprojekts "Grozījumi Dabas resursu nodokļa likumā"](#)

VSS-649 [Informatīvais ziņojums "Par risinājumiem nekustamā īpašuma nodokļa piemērošanā neapstrādātai lauksaimniecībā izmantojamai zemei"](#)

VSS-650 [Rīkojuma projekts "Par Ropažu novada pašvaldības nekustamā īpašuma "Juglas ceļa otrais posms" pārņemšanu valsts īpašumā"](#)

VSS-651 [Rīkojuma projekts "Par zemes vienības piekritību valstij un tās nostiprināšanu zemesgrāmatā uz valsts vārda Zemkopības ministrijas personā"](#)

VSS-652 [Informatīvais ziņojums "Par Ministru kabineta 2020.gada 18.augusta sēdes protokollēmuma \(prot. Nr.49 46.§\) "Informatīvais ziņojums "Par valsts budžeta izdevumu pārskatīšanas rezultātiem un priekšlikumi par šo rezultātu izmantošanu likumprojekta "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021., 2022. un 2023.gadam" un likumprojekta "Par valsts budžetu 2021.gadam" izstrādes procesā" 8.3.apakšpunktā dotā uzdevuma izpildi""](#)

VSS-653 [Noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 10.septembra noteikumos Nr.768 "Prasības veterinārmedicīniskās prakses iestādēm un veterinārmedicīniskā pakalpojuma sniedzējiem, to reģistrācijas un reģistrācijas anulēšanas kārtība""](#)

LPS iepriekšējās nedēļās sniegtie atzinumi pieejami LPS tīmekļvietnē www.lps.lv, sadaļā *Par LPS/Atzinumi* jeb [šeit](#).

NODERĪGA INFORMĀCIJA

Epidemioloģiskā situācija Latvijā ar Covid-19

Saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta apkopotajiem datiem aizvadītajā nedēļā turpināja samazināties vakcinācijas pret Covid-19 temps, un pirmo poti saņēmuši aptuveni 14 000 cilvēku, bet vakcināciju noslēguši aptuveni 38 000 cilvēku. Šāds temps ir bijis zemākais kopš aprīļa otrās puses.

Līdz pirmdienai, 12. jūlijam, vakcīnas pirmo devu Latvijā kopumā saņēmuši aptuveni 623 000 cilvēku, bet procesu pabeiguši ap 615 000 cilvēku.

Aizvadītajā nedēļā jaunatklāto Covid-19 infekcijas gadījumu skaits salīdzinājumā ar nedēļu iepriekš samazinājies par 36,3%. Dienā vidēji veikts 6971 tests (iepriekšējā nedēļā vidēji 9179 testi dienā), un vienā dienā atklāto inficēšanās gadījumu skaits bija vidēji 38, kas ir par 22 mazāk nekā iepriekšējā periodā.

Pēdējo septiņu dienu laikā tika stacionēti vidēji 7 pacienti dienā (nedēļu iepriekš 8), tādējādi ikdienā slimnīcās ar Covid-19 ārstējas vidēji 84 (iepriekš 127) pacienti.

Visās vecuma grupās turpinās saslimstības samazinājums, izteiktāka saslimstības tendence vērojama vecuma grupā 10–19.

Covid-19 infekcijas reproduktivitātes koeficients šobrīd ir 0,77 (nedēļu iepriekš 1,06), kas liecina par infekcijas izplatības samazināšanos.

Eiropas valstu vidējais kumulatīvais saslimstības rādītājs ir 51,6 (iepriekš 39), savukārt Latvijā jūtam samazinājums: 43 uz 100 000 iedzīvotājiem.

Ievesto Covid-19 gadījumu īpatsvars Latvijā sasniedz jau 14,2%, pagājušajā nedēļā kopumā tie bija 38 (nedēļu iepriekš 24) ar Covid-19 inficētie. Pieaug ievesto gadījumu skaits no trešajām valstīm – pēdējās divas nedēļas 71% no visiem ievestajiem gadījumiem.

Šā gada 22.–27. nedēļā ievestie Covid-19 gadījumi: Krievija 46, Turcija 16, Lielbritānija 12, Spānija 12, Vācija 8, Francija 4, Ukraina 4.

Neraugoties uz saslimstības mazināšanos, **iedzīvotāji aicināti vakcinēties pret Covid-19**, jo vakcinācija ir drošākais un efektīvākais aizsardzības veids, kas pasargā no smagām slimības formām un mazina infekcijas izplatību sabiedrībā.

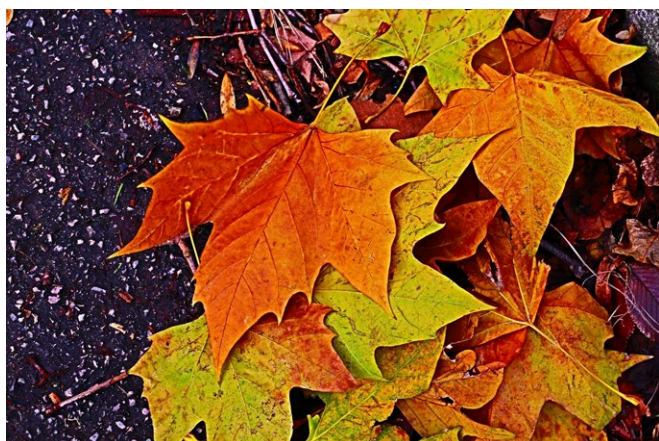
Joprojām rūpīgi jāievēro Covid-19 profilakse:

- īpaši rūpīgi jāievēro roku higiēna,
- pareizi jālieto sejas maska (nosēdzot degunu un zodu),
- jāvēdina telpas vairākas reizes dienā, plaši atverot logus, lai svaigais gaiss pēc iespējas vairāk cirkulētu telpā,
- iespēju robežās jāstrādā attālināti,
- nedoties uz darbu un publiskām vietām pat ar mazākajiem elpceļu saslimšanas simptomiem.

Papildu informācija Covid-19 slimniekiem un kontaktpersonām [šeit](#).

Ar vīrusu nāksies sadzīvot: sagatavots stratēģiskais Covid-19 ierobežošanas plāns rudenim

Prognozes liecina, ka Covid-19 cilvēku sabiedrībā visdrīzāk kļūs pastāvīgi klātesošs ar regulāriem lokāliem uzliesmojumiem. Tāpat jāņem vērā jaunā delta celma izplatība, kas nākotnē var izraisīt jaunu saslimstības vilni. Tādēļ jāgatavojas dzīvot tā, lai maksimāli samazinātu iespējas vīrusam izplatīties, vakcinējot iedzīvotājus, aktīvi testējot un ievērojot drošības prasības, kā arī jābūt gataviem to strauji apstādināt, ja izplatīšanās sākusies.

Veselības ministrija ir izstrādājusi stratēģiju vīrusa izplatības ierobežošanai, paredzot, ka rudenī jebkādas aktivitātes varēs notikt trīs darbības režīmos, kā arī precizējusi "luksofora" principu.

Uzzini par vakcīnu izstrādi, darbību, intervālu starp devām un biežākajām blakusparādībām

Mērķis ir pēc iespējas vairāk aktivitāšu īstenot drošajā (zaļajā) režīmā (visi klātesošie ir vakcinēti vai pārslimojuši), jo tas visvairāk pietuvināts pirmspandēmijas periodam, ar vismazākajiem epidemioloģiskajiem ierobežojumiem, arī būtiskas Covid-19 izplatības gadījumā norises klātienē šajā režīmā netiek pārtrauktas. Cik iespējams, šādā režīmā organizējamās izglītības norises, kultūras, sporta pasākumi, darbs u.c.

Ja nevar nodrošināt drošā režīma prasības, tad aktivitātes notiek vidēji drošajā (dzeltenajā) režīmā (paredzot testēšanu cilvēkiem, kuri nav vakcinēti vai pārslimojuši), ievērojot drošības prasības. Šādā režīmā strādās skolas (kuras nestrādās drošajā režīmā), dažādi pakalpojumi. Regulārs tests būs jāveic mazumtirdzniecības, ēdināšanas, pakalpojumu sniegšanas, sabiedriskās kārtības nodrošināšanas darbiniekiem (kas nav vakcinēti vai pārslimojuši).

Savukārt trešajā, nedrošajā (sarkanajā) režīmā (nav iespējams noskaidrot personas statusu) pieļaujami tikai ļoti būtiski pakalpojumi, kurus nav iespējams ierobežot, piemēram, sabiedriskais transports, pārtikas un pirmās nepieciešamības preču iegādes veikali, aptiekas u. tml. Tajos būs stingras drošības prasības un iespējami ierobežojumi.

Veselības ministrija

Zāļu valsts aģentūra (ZVA) atjauninājusi informatīvu materiālu par vakcīnām pret Covid-19 latviešu valodā, kā arī no jauna izstrādājusi šo materiālu krievu valodā. Materiāls satur pierādījumos balstītu un uzticamu informāciju par līdz šim lietošanai apstiprināto Covid-19 vakcīnu darbību un būtiskākajām blakusparādībām.

Informatīvajā materiālā ietverta arī svarīgākā informācija par vakcīnu izstrādi un apstiprināšanu, laika intervālu starp vakcīnas pirmo un otro devu un cita informācija. Informatīvais materiāls ikvienam pieejams elektroniski ZVA tīmekļvietnes www.zva.gov.lv sadaļā "[Covid-19 ziņas](#)".

ZVA atgādina, ka vakcīnu mērķis ir novērst saslimšanu ar koronavīrusu, tai skaitā pasargāt no

simptomātiskas saslimšanas, smagas *Covid-19* slimības gaitas, hospitalizācijas un nāves.

Līdz šim Eiropā, tai skaitā Latvijā, lietošanai apstiprinātas četras vakcīnas pret *Covid-19*. Lai iegū-

tu pilnīgu un noturīgu aizsardzību pret koronavīrusu, nepieciešamas divas *Pfizer-BioNTech* ("Comirnaty"), *Moderna* ("Spikevax") vai *AstraZeneca* ("Vaxzevria") izstrādātās vakcīnas devas vai viena deva *Janssen* vakcīnas gadījumā.

Valsts nodrošinās iedzīvotāju tiesības saņemt epidemioloģiski drošus pakalpojumus klātienē

Lai īstenotu valsts pienākumu nodrošināt epidemioloģiski drošu pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, MK 6. jūlijā uzdeva Tieslietu ministrijai sadarbībā ar Veselības ministriju, Labklājības ministriju, Ekonomikas ministriju un Finanšu ministriju līdz 2021. gada 14. jūlijam sagatavot nepieciešamos grozījumus normatīvajā regulējumā, nosakot pienākumus darba devējiem un iedzīvotājiem.

Plānots, ka darba devējam būs pienākumus nepaļaut paaugstinātam inficēšanās riskam sabiedrības grupas, kam ir īpaši augsts risks saslimt ar *Covid-19*. Tāpat būs jānodrošina epidemioloģiski droši pakalpojumi klientiem un droša darba vide darbiniekiem ārstniecības, sociālās aprūpes un izglītības iestādēs. Lai to īstenotu, cilvēkam, kas sniedz pakalpojumu, būs jāuzrāda sadarbspējīgs *Covid-19* vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāts.

Darba devējiem būs tiesības pieprasīt darbiniekiem sadarbspējīgu vakcinācijas vai pārslimoša-

nas sertifikātu arī gadījumos, kad darbinieks pilda darba pienākumus, kas saistīti ar palielinātu risku inficēt citas personas vai palielinātām iespējām inficēties pašam. Pienākums iegūt sadarbspējīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu būs līdz 2021. gada 15. septembrim.

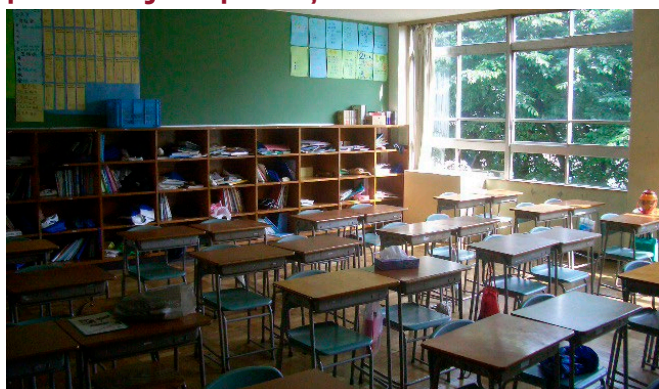
Savukārt iedzīvotāji, kuriem nav sadarbspējīga vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta, klātienē varēs saņemt tikai tos pakalpojumus, kur nav iespējama neklātienē pakalpojumu sniegšana.

Tāpat plānots, ka MK varēs noteikt dažādas epidemioloģiskās drošības prasības atkarībā no tā, vai klātesošās personas ir vakcinētas, pārslimojušas, ar negatīvu testu vai to statuss nav zināms.

Plānots, ka darba devējam būs tiesības atstādināt no darba pienākumu pildīšanas, pārcelt citā amatā vai darbā vai izbeigt dienesta vai darba attiecības ar darbinieku, kurš nav ieguvis sadarbspējīgu vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu noteiktajā termiņā.

Valsts kanceleja

Valdība turpina strādāt pie klātienē mācību atsākšanas skolās *Covid-19* pandēmijas apstākļos rudenī

Gatavojoties rudenī *Covid-19* pandēmijas apstākļos atsākt skolās mācības un iedzīvotājiem nozīmīgu pakalpojumu sniegšanu klātienē, valdība un atbildīgās institūcijas turpinās darbu arī vasaras pārtraukuma laikā, nepieciešamības gadījumā saucot ārkārtas valdības sēdes vai operatīvi pieņemot lēmumu rakstiskajā procedūrā.

14. jūlijā paredzēta Ministru kabineta ārkārtas sēde, lai lemtu par nepieciešamajiem likuma grozījumiem, kas nosaka iedzīvotāju tiesībām saņemt drošus pakalpojumus pandēmijas apstākļos. Nākamā kārtējā valdības sēde plānota 10. augustā,

vienlaikus valdība turpinās pārraudzīt *Covid-19* infekcijas izplatību Latvijā un sekot līdzi situācijas attīstībai ārvalstīs, vajadzības gadījumā operatīvi reaģējot. Nozaru ministrijas turpina darbu arī va-

sarā, MK ārkārtas sēdes var tikt sasauktas jebkurā brīdī, ja situācija to prasa.

Ministru prezidenta birojs

Līdz gada beigām plāno pagarināt vairākus ar *Covid-19* saistītos atbalsta mehānismus

Ceturtdien, 8. jūlijā, finanšu ministra darba grupā apstiprināti vairāki Labklājības ministrijas rosinātie priekšlikumi *Covid-19* izraisīto seku mazināšanai. Vairākus atbalsta mehānismus plānots pagarināt līdz 2021. gada beigām.

Tā, piemēram, plānots pagarināt pabalsta darbību krīzes situācijā. Pašvaldība to piešķir un izmaksā savos saistošajos noteikumos noteiktajā apmērā. Pabalstu krīzes situācijā, izvērtējot valsts un pašvaldību informācijas sistēmās pieejamo informāciju, piešķir mājsaimēi vai atsevišķai personai mājsaimē, kurai ievērojami samazinājušies vai ir zaudēti ienākumi saistībā ar *Covid-19* izplatību izsludinātās ārkārtējās situācijas dēļ. Pašvaldības palielinājušas izmaksājamā pabalsta apmēru par 50 eiro mēnesī katram bērnam, ja mājsaimes, tai skaitā audžuģimenes un aizbildņa, kam ir tiesības uz pabalstu krīzes situācijā, aprūpē ir bērns līdz 18 gadu vecumam.

Lai daļēji kompensētu pašvaldību izdevumus par pabalstu nodrošināšanu krīzes situācijā, valsts piešķir pašvaldībām mērķdotāciju izdevumu segšanai 50% apmērā no mājsaimēi izmaksātā pabalsta apmēra, bet ne vairāk kā 75 eiro vienai personai mēnesī. Lai kompensētu pašvaldībām izdevumus par izmaksājamo pabalstu apmēra palielināšanu par

50 eiro mēnesī par katru aprūpē esošu bērnu līdz 18 gadu vecumam, valsts nodrošina pašvaldībām mērķdotāciju izdevumu segšanai 100% apmērā no mājsaimēi, tai skaitā audžuģimenei un aizbildnim, kam ir tiesības uz pabalstu krīzes situācijā, izmaksātā pabalsta palielinājuma.

Tāpat plānots līdz gada beigām turpināt izmaksāt piemaksas aprūpētājiem, sociālajiem aprūpētājiem, medmāsām, sociālajiem darbiniekiem un sociālajiem audzinātājiem (arī darbiniekiem, kas aizvieto minētos speciālistus to ilgstošas prombūtnes laikā) par *Covid-19* inficētu personu un personu, kurām noteikts *Covid-19* inficētas personas kontaktpersonas statuss, aprūpi. Iecerēts turpināt arī piemaksas darbiniekiem, kuri iesaistīti personu testēšanā ar *SARS-CoV-2* antigēna noteikšanas testu, kuri atrodas darba tiesiskajās attiecībās ar pašvaldības vai valsts dibinātu sociālo pakalpojumu ar izmitināšanu sniedzēju – ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju, panesiju, patversmi, naktspatversmi utt.

Līdz gada beigām plāno pagarināt arī izdevumu kompensēšanu par iegādātajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un dezinfekcijas līdzekļiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, kas sniedz sociālos pakalpojumus ar izmitināšanu, kas ir valsts vai pašvaldību dibināti vai kam ir noslēgts līgums ar valsti vai pašvaldību par minēto pakalpojumu nodrošināšanu.

Labklājības ministrija

Saeima pieņem likuma grozījumus efektīvākai vides pieejamības nodrošināšanai cilvēkiem ar invaliditāti

Saeima otrdien, 6. jūlijā, galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Dzīvokļa īpašuma likumā, kas noteic atvieglotākus nosacījumus vides pieejamības

nodrošināšanai pie dzīvojamām mājām personām ar invaliditāti, tai skaitā uzbrauktuves vai pacelēja ierīkošanai.

Lai varētu ierīkot uzbrauktuvi vai pacelāju, personai vairs nevajadzēs visu mājas dzīvokļu īpašnieku piekrišanu. Ar grozījumiem noteikts, ka pārējie

dzīvokļu īpašnieki būs tikai jāinformē par ieceri uzstādīt un ierīkot nepieciešamās iekārtas.

Dzīvokļa īpašnieks bez saskaņošanas ar pārējiem dzīvokļu īpašniekiem dzīvojamās mājas kāpņu telpā varēs uzstādīt pacelāju vai pie mājas ieejas ierīkot uzbrauktuvi. Tāpat saskaņošana nebūs nepieciešama, ja uzbrauktuvi plānots ierīkot pie dzīvokļa, kam pie mājas ir atsevišķa ieeja.

Iekārtas varēs uzstādīt, ievērojot visas būvniecības prasības. Bez saskaņošanas ar pārējiem dzīvokļu īpašniekiem varēs veikt arī citāda veida dzīvojamās mājas kopīpašumā esošas daļas pielāgošanu, lai nodrošinātu sava mājokļa un vides pieejamību.

Iepriekš, lai pieņemtu šādus lēmumus, par to bija

jānobalso vismaz trim ceturtdaļām dzīvokļu īpašnieku. Grozījumu autori likumprojekta anotācijā norādījuši, ka personām ar invaliditāti nepieciešamo parakstu skaitu bieži vien ir neiespējami savākt, jo pašiem ir apgrūtināti klātienē apmeklēt pārējos dzīvokļu īpašniekus.

Tāpat autori norādījuši, ka atbalstu, piemēram, mājas ieejas pārbūvei, vairumā gadījumu nav iespējams iegūt, jo dzīvojamajos namos liela daļa iedzīvotāju nav sasniedzami vai arī dzīvo ārzemēs. Vairākas pašvaldības jau nodrošina atbalstu dzīvojamo telpu pielāgošanā, taču šajā procesā joprojām pastāv daudz birokrātisku šķēršļu, teikts grozījumu anotācijā.

Saeimas preses dienests

Informējam, ka Latvijas Pašvaldību savienībā sanāksmēs fotografē un filmē. Materiāli tiek izmantoti LPS publicitātes vajadzībām internetā un (vai) drukātā veidā. Telpā netiek nodrošināta vieta, kur nefilmē.

Ja vēlaties saņemt e-pastā jaunāko "InfoLoga" numuru, rakstiet uz gunta.klismeta@lps.lv.

Ella Pētermane, LPS Komunikācijas nodaļas vadītāja:

Ella.Petermane@lps.lv

Pašvaldībām aktuālu informāciju lasiet arī LPS vietnē: www.lps.lv

